

Quickscan

Project Hageland 66 te Ossendrecht

In het kader van de Wet Natuurbescherming

Tekst, foto's en samenstelling	E.W.A. Michels
In opdracht van	Emphasis Advies
Naam opdrachtgever	Dhr. P. Engelvaart
Rapportnummer	2019_130140-01_01
Status rapport	definitief
Datum oplevering rapport	3 mei 2019
Aantal pagina's	26
Wijze van citeren	Michels, E.W.A., 2019, Quickscan Hageland 66, Ossendrecht. In het kader van de wet Natuurbescherming. Rapport 2019_130140-01-01, Ecodat BV ecologisch adviesbureau, Etten-Leur

Inhoud

1.	Inleiding en samenvatting.....	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Samenvatting.....	5
2.	Beschrijving van het projectgebied.....	6
2.1	Ligging en omgeving.....	6
2.2	Huidige situatie	7
2.2.1	Groene elementen.....	7
2.2.2	Ecologische potenties.....	8
2.2.4	Gebiedsbescherming.....	8
3.	Wettelijk kader	10
4.	Werkwijze en onderzoeksinspanning.	12
4.1	Zoogdieren	12
4.2	Vogels.....	13
4.3	Vaatplanten.....	14
4.4	Reptielen	14
4.5	Amfibieën	15
4.6	Vissen	15
4.7	Insecten	16
5.	Resultaten	17
5.1	Zoogdieren	17
	Marterachtigen:	17
	Vleermuizen:	19
5.2	Vogels	20
5.3	Vaatplanten.....	21
5.4	Reptielen	21
	Gladde slang:	22
	Levendbarende hagedis:	22
5.5	Amfibieën	23
	Alpenwatersalamander:	23
	Heikikker:.....	23
	Kamsalamander:.....	23
	Knoflookpad:	24

Meerkikker:	24
Poelkikker:	24
Rugstreeppad:	24
Vinpootsalamander:	24
5.6 Vissen	25
5.7 Insecten	25
6. Conclusies en aanbevelingen	27
6.1 Potenties	27
6.2 Mogelijke effecten	27
6.3 vervolgtraject	27
Geraadpleegde bronnen	28
Bijlage 1 Jaarrond beschermde vogels	29
Bijlage 2 Quickscanhulp	30

1. INLEIDING EN SAMENVATTING

1.1 Inleiding

Op het perceel Hageland 66 is constructiebedrijf Jo Jansen Staalbouw B.V. gevestigd. Op het perceel staat een vrijstaande bedrijfswoning, een grote loods en een tweetal kleinere bijgebouwen.

Pal aan de noordzijde van het perceel loopt de ontsluitingsweg terwijl aan de westzijde van de bedrijfswoning de grote loods op relatief korte afstand van de woning staat. Hierdoor is er geen plek voor een tuin. De toegang van de burgerwoning aan de noordwestzijde vindt plaats via de ontsluitingsweg van het bedrijfsperceel via een in het verleden gevestigde erfdienstbaarheid. Omdat dit geen ideale situatie is, is in nauwe samenwerking met de omgeving, besloten om de ontsluitingsweg in noordelijke richting op te schuiven. Op deze manier kan een tuin met privacy gecreëerd worden voor de heer Jansen en kan ook de gezamenlijke inrit geoptimaliseerd worden.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat een ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten flora en fauna komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Leidt de ingreep (mogelijk) tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming?

1.3 Samenvatting

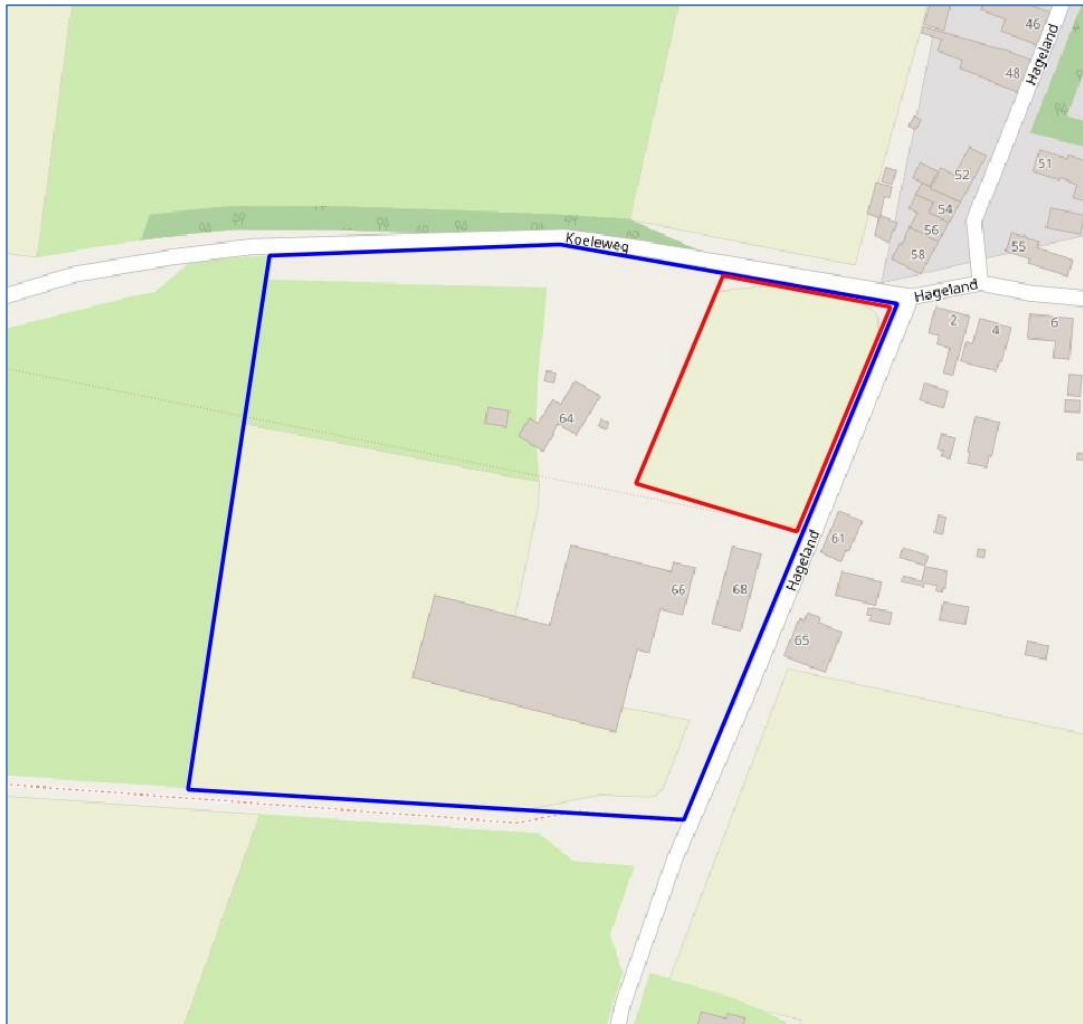
De mogelijkheden voor beschermde natuurwaarden beperken zich tot vleermuizen, eekhoorn en kleine marterachtigen. Gelet op het feit dat het grasveld geen essentieel onderdeel is van het leefgebied van alle drie de soorten en er in de directe omgeving afdoende alternatieven voorhanden zijn, kan geconcludeerd worden dat er geen sprake zal zijn van een negatieve invloed op de gezonde staat van instandhouding van de soortgroepen.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat er geen negatieve effecten op beschermde flora dan wel fauna zijn, anders dan dat er rekening moet worden gehouden met de zorgplicht en het feit dat broedende vogels ontzien moeten worden. De functionaliteit van het plangebied, zoals omschreven in onderstaande hoofdstukken, wordt niet aangetast bij doorgang van de werkzaamheden.

2. BESCHRIJVING VAN HET PROJECTGEBIED

2.1 Ligging en omgeving

De quickscan is ten behoeve van het projectgebied Hageland 66 te Ossendrecht.

Figuur 2: projectgebied. Met blauwomrand het projectgebied en roodomrand het grasperceel.

Op het terrein zijn een tweetal woonhuizen, een grote loods en kleine bijgebouwen aanwezig. Voorts een siertuin (in aanleg), een bomenrij, een greppel en een grasveld (roodomrand).

2.2 HUIDIGE SITUATIE

2.2.1 GROENE ELEMENTEN

Terrein: De ontsluitingsweg zal over het grasperceel aangelegd worden. Daarachter staat een bomenrij en hier weer achter bevindt zich een siertuin in aanleg. Voor het grasveld ligt een greppel die niet waterhoudend is.

Figuur 2: grasveld waarover ontsluitingsweg zal worden aangelegd.

Figuur 3: ontsluitingsweg.

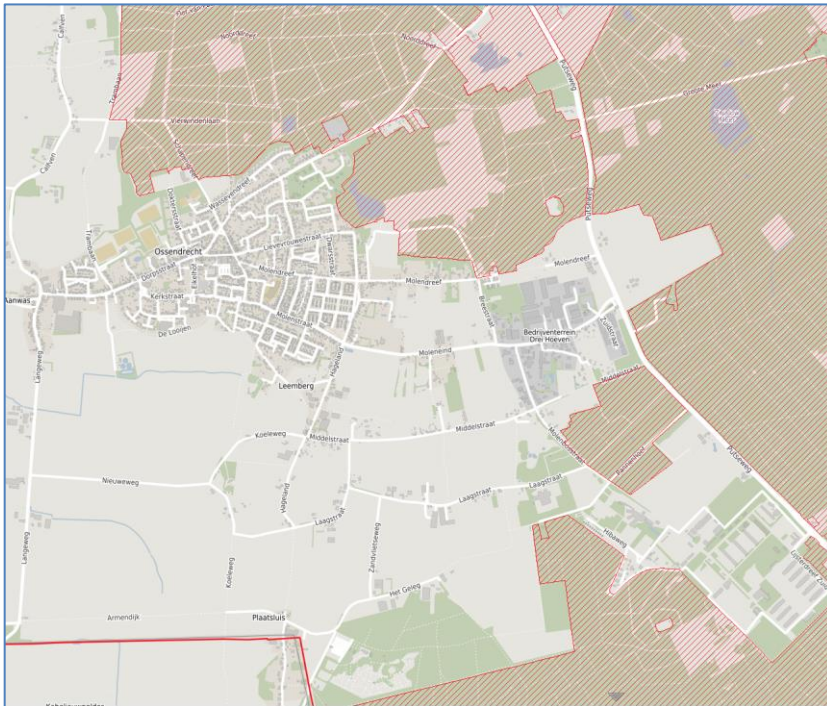
2.2.2 ECOLOGISCHE POTENTIES

Het perceel waarop de ontsluitingsweg aangelegd wordt bestaat uit een grasveld van raai grassen met een zeer lage dichtheid aan kruiden (veldzuring, paardenbloem, hondsdrif en kleine ooievaarsbek). Tussen de weg en het grasperceel ligt een greppel (niet waterhoudend).

2.2.4 GEBIEDSBESCHERMING

Europese Natura 2000-gebieden

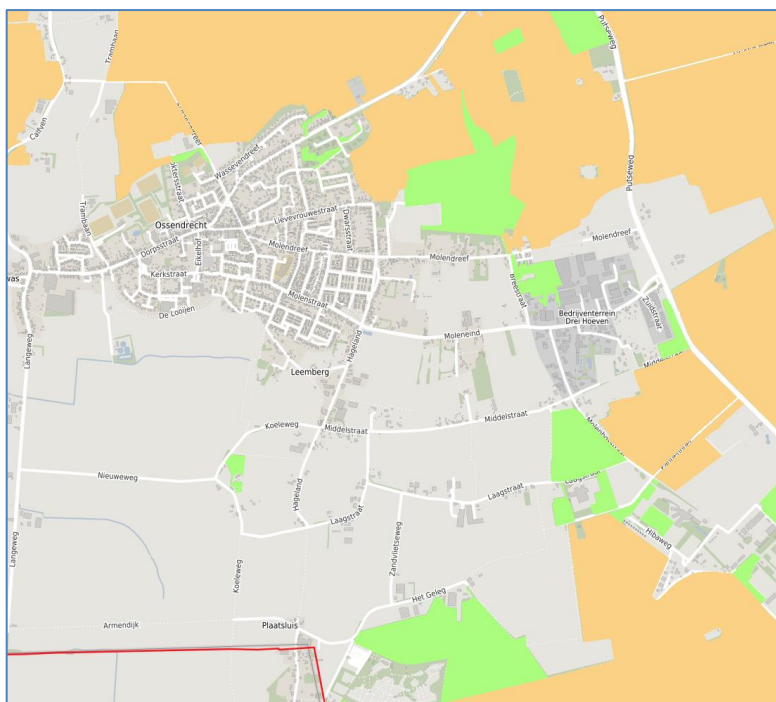
Het projectgebied bevindt zich niet in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Europees Natura 2000-gebied. Eventueel versturende factoren zoals oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verstoring door trilling, licht en geluid zijn met de voorgenomen planontwikkeling niet van toepassing.

Figuur 4: Natura2000 kaart.

Nationaal Natuurnetwerk (NNN, in de wet EHS)

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk. De ligging van gebieden die onderdeel uitmaken van NNN zijn in het navolgende figuur weergegeven. Met de voorgenomen planontwikkeling is er geen sprake van directe vernietiging van het NNN. Van negatieve uitstralingseffecten door geluid, licht en verdroging op het Nationaal Natuur Network is geen sprake.

Figuur 5: Provinciale en Nationale NNN (groen).

3. WETTELIJK KADER

De Wet natuurbescherming bevat de voormalige wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Wet Natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade gedaan wordt aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak dat, waar mogelijk, activiteiten zonder schade aan beschermde dieren en planten uitgevoerd worden.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende diersoorten. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving (dus niet alleen de beschermde).

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb) geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden.

Vrijstelling binnen provincie Noord-Brabant

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Noord-Brabant worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat. *Deze soorten worden daarom in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.*

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (Noord-Brabant). De provincie toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een andere 'bevredigende' oplossing mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

Gebiedsbescherming

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedsbescherming houdt samengevat in dat een ingreep, in of nabij Natura 2000-gebieden, geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied is een vergunningaanvraag noodzakelijk. Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS).

4. WERKWIJZE EN ONDERZOEKSINSPANNING.

4.1 ZOOGDIEREN

Bureaustudie

In de Quickscanhulp worden alle soorten uit categorie 1 en 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree en vos. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied waarvoor geen provinciale vrijstelling is verleend:

- Boommarter
- Bunzing
- Eekhoorn
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Hermelijn
- Laatvlieger
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Watervleermuis
- Wezel

Voor alle soorten geldt dat zij binnen een afstand van 1 tot 5 km (vleermuizen tot 10 km) waargenomen zijn.

Veldwerk

Gedurende het veldbezoek is grondig gezocht naar sporen zoals uitwerpselen en vraatsporen, afgebeten veren of loopsporen van bijvoorbeeld marterachtigen. Deze zijn niet aangetroffen. Verwacht wordt dat enkele soorten, waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend (zoals egel, haas, konijn en aantal muizensoorten) in het projectgebied aanwezig zijn.

Vleermuizen kennen verschillende soorten gebiedsfuncties (wijze waarop het projectgebied gebruikt kan worden). Het gebiedsgebruik van een vleermuis(soort) wordt daarbij onderverdeeld in verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële verblijfplaatsen (zoals hollen, scheuren in oksel van takken, losse boombast, etc.) aanwezig zijn, of er mogelijkheden zijn voor de aanwezigheid van vliegroutes (zoals ononderbroken lijnvormige elementen) en of er mogelijk foerageergebieden (zoals beplantingen) zijn.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

Hierbij de kanttekening dat de laanbomen (oostzijde plangebied) onderlinge afstanden kennen van soms meer dan 25 mtr. Tevens dient aangemerkt te worden dat direct na het plangebied de laanbomen ophouden en derhalve waarschijnlijk geen onderdeel van een vliegroute zullen zijn.

4.2 VOGELS

Jaarrond beschermde soorten

Het onderzoek naar vogels heeft zich gericht op de mogelijke aanwezigheid van nesten van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Sperwer
- Slechtvalk
- Steenuil
- Wespandief

Veldwerk

Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële nestplaatsen van vogels, waarvan het nest jaarrond beschermd is, in het projectgebied aanwezig zijn.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

4.3 VAATPLANTEN

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl. Volgens de Quickscaanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Drijvende waterweegbree

Veldwerk

Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële groeiplaatsen voor beschermde flora in het projectgebied aanwezig zijn.

In ons vooronderzoek blijkt dat de drijvende waterweegbree binnen een straal van 1 tot 5 kilometer bekend is.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

4.4 REPTIELEN

Bureaustudie

De meeste reptielen houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden.

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscaanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Gladde slang
- Levendbarende hagedis

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

4.5 AMFIBIEËN

Bureaustudie

In de Quicksanhulp worden alle soorten uit categorie 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De volgende soorten, welke voorkomen op een afstand van 0 tot 1 km van het projectgebied, waarvoor geen vrijstelling is verleend, zijn volgens de quicksanhulp in de nabijheid:

- Alpenwatersalamander
- Heikikker
- Kamsalamander
- Knoflookpad
- Meerkikker
- Poelkikker
- Rugstreeppad
- Vinpootsalamander

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

Uit de bureaustudie is gebleken dat er mogelijk beschermde amfibieën aanwezig zouden kunnen zijn in de directe omgeving van het projectgebied:

- Alpenwatersalamander
- Heikikker
- Kamsalamander
- Knoflookpad
- Meerkikker
- Poelkikker
- Rugstreeppad
- Vinpootsalamander

4.6 VISSSEN

Bureaustudie

Binnen één kilometer in de omgeving van het projectgebied zijn er bij de Quicksanhulp geen waarnemingen van beschermde soorten bekend.

Veldwerk

In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Daardoor is er geen sprake van het aantasten van beschermde vissoorten.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

4.7 INSECTEN

Bureaustudie

Conform de Quickscanhulp komt er een beschermde insectensoort (bosbeekjuffer) voor op een afstand van 1 tot 5 km van het projectgebied. Uit de verdere literatuurstudie is het niet aannemelijk gebleken dat er in het projectgebied beschermde ongewervelden voorkomen. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Gevlekte witsnuitlibel

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Het onderzoek heeft op 5 mei 2019 plaatsgevonden.

5. RESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijk aanwezig zijn van beschermde soorten volgens het bureauonderzoek.

5.1 ZOOGDIEREN

Bureaustudie

Uit de bureaustudie kwam naar voren dat de volgende soorten in en rond het projectgebied mogelijk aanwezig zijn:

- Boommarter
- Bunzing
- Eekhoorn
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Hermelijn
- Laatvlieger
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Watervleermuis
- Wezel

Veldonderzoek

Binnen het plangebied ligt een bomenrij welke wellicht toch dienst zou kunnen doen als onderdeel van de leefomgeving van eekhoorn, kleine marterachtigen en als foerageergebied van vleermuizen. Ten westen van het plangebied ligt een laan met bomen die tevens dienst zou kunnen doen als leefomgeving van de eekhoorn en diverse vleermuissoorten. Beide bomenrijen zullen gehandhaafd blijven en blijven hun functie behouden.

Als aangegeven zal slechts het grasland effecten kennen door de geplande ingreep. Het voorgenomen plan is om een oprit aan te leggen over het grasveld.

MARTERACHTIGEN:

Slechts van de boommarter is bekend dat hij binnen een straal van 0 tot 1 kilometer voorkomt. Een boommarter heeft bos als leefomgeving. Er is geen sprake van een aaneengesloten bos en derhalve zal het plangebied niet tot zijn leefomgeving behoren.

Wezel, hermelijn en bunzing zijn niet bekend in het NDFF, noch hebben we sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. Toch is binnen het gehele plangebied (rood omlijnd in foto 02) habitat van beide aanwezig. Het leefgebied van kleine marterachtigen hangt zeer sterk samen met de aanwezigheid van voldoende prooidieren en dekking (Murphy & Dowding, 1994; Alterio 1998). Over het algemeen hebben ze voorkeur voor kleinschalige, structuurrijke, extensief beheerde, agrarische cultuurlandschappen met voldoende verbindende lijnvormige landschapselementen, dekking en de aanwezigheid van verblijfplaatsen en prooidieren (Criel, 1990; Klemola, et al., 1999; Červinka, et al., 2013; Magrini, et al., 2009; Rozema et al. 2017; Twisk, et al., 2010).

De wezel (*Mustela nivalis*) is een woelmuisspecialist en in Noordwest-Europa zijn veldmuis en rosse woelmuis de voornaamste prooien (King, 1980). Daarom heeft hij in vergelijking met hermelijn en bunzing een grotere voorkeur voor drogere en kleinschalige agrarische habitats, overeenkomstig met veldmuis (Klemola et al., 1999). Ook op erven en groene delen van dorpen en steden komt de wezel voor (Mos & van Maanen, 2016).

De hermelijn (*Mustela erminea*) komt nauwelijks voor in uitgestrekte bossen en heeft net als de bunzing een voorkeur voor gevarieerde natte terreinen met oppervlakte water (Van Maanen & Mos, 2016; Mestre, et al., 2007). Hermelijn komt slechts incidenteel voor op erven en aan randen van de bebouwde kom (van Maanen en Mos, 2016; van Diepenbeek, 2013).

De bunzing (*Mustela putorius*) leeft vooral in vochtige landschappen en soms ook in open bossen (Pertoldi et al. 2006; Baghli et.al. 2005). Ook in dorpen en buitenwijken van steden komt de bunzing voor (Hofmeester & Dekker, 2016).

Het plangebied ligt op een plateau van de Brabantse wal die zich kenmerkt als een droge omgeving.

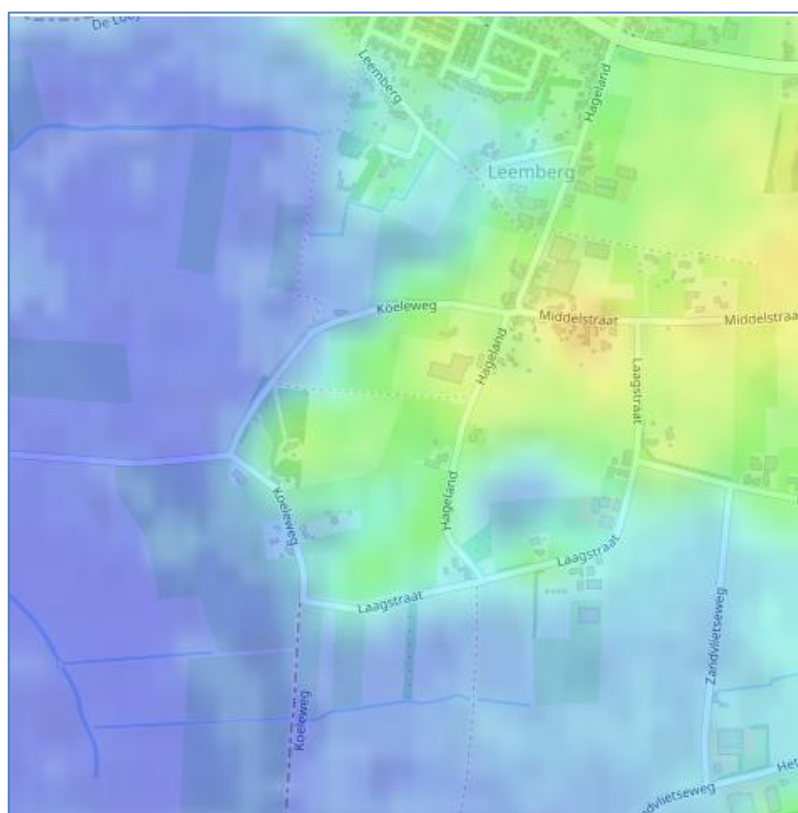

foto 03: plangebied (in het centrum) gelegen in de hoogtekaart van de omgeving.

Ons veldbezoek bevestigde het vermoeden dat er sprake is van een droge leefomgeving. Zeker de hermelijn valt door deze droge omstandigheden niet te verwachten. De bunzing is hier iets minder gevoelig voor.

De ingreep zal plaatsvinden in een grasveld met raagrassen en enkele kruidachtige. De beste jachtgebieden voor wezel zijn extensief beweede of extensief gemaaide soortenrijke graslanden met een

tot 20 cm boven het maaiveld opgaande begroeiing en aanwezigheid van woelmuizen (Boschi et al., 2015). Het grasveld waar de oprit gepland is, is een weiland dat intensief gemaaid wordt en waarvan de hoogte meestal lager ligt dan de gestelde 20 cm. Hetgeen niet uitsluit dat de wezel (en wellicht de bunzing) niet af en toe het grasveld zal gebruiken als jachtterrein. Als we kijken naar de directe omgeving dan zien we dat er zeer veel foerageergebied in de directe omgeving voorhanden is die tevens deel zal zijn van eventuele aanwezige ezels en bunzings.

foto 04: plangebied en haar omgeving.

Gezien de oppervlakte van de oprit kan derhalve gesteld worden dat het verlies aan oppervlakte niet gekenmerkt kan worden als essentieel leefgebied van de wezel en de bunzing en dat de gezonde staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar zal komen.

VLEERMUIZEN:

Ter plaatse is nu ca. 0,3 ha aan grasland bestaand uit productie grassen (>90%). Deze zijn voor de meeste vleermuissoorten niet de habitat waar zij jagen. Slechts de laatvlieger en de rosse vleermuis foerageren boven graslanden. De meeste vleermuissoorten jagen boven bomen, struweel, bloemrijke delen en boven water.

Het verlies aan grasland betekend een verlies aan insecten die gebonden zijn aan grasland en daarmee aan areaal voor (m.n.) de laatvlieger en de rosse vleermuis. De directe regio wordt daarnaast ook nog gekenmerkt door een groot aanbod aan graslanden (zie bijgaande kaart; foto 04 van de directe omgeving). Hiermee zijn er voor de laatvlieger en de rosse vleermuis voldoende alternatieven in de directe omgeving en kan gesteld worden dat het verlies aan oppervlakte door de oprit, hiermee geen essentieel leefgebied van de soorten verdwijnt en dat de gezonde staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar zal komen.

De bomenrijen kunnen dienstdoen als lijnvormig element waarlangs een vliegroute gesitueerd zou kunnen zijn. Gelet op het feit dat de bomenrijen behouden blijven, kan gesteld worden dat de eventuele

vliegroutes gehandhaafd blijven. Er is geen extra verlichting gepland dus van verstoring door extra verlichting is geen sprake.

Vleermuizen

Het gehele projectgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er is geen sprake van een essentieel foerageergebied, daar het grasveld hiervoor te soortenarm is. Soortenarm aan flora en derhalve aan insecten. Daarnaast kent het omliggende gebied wel de functie van essentieel leefgebied (in de zin van foerageergebied).

Overige zoogdieren

Eekhoorn zou in het projectgebied voor kunnen komen (bomenrij), doch het grasveld zal geen essentieel onderdeel zijn van hun leefgebied. Zij verlangen andere voorwaarden aan een verblijfgebied dan dat er in het projectgebied voorhanden is.

Advies

Vaste verblijfplaatsen en foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd door de wet Natuurbescherming. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen kan op voorhand uitgesloten worden. Wel kan het grasveld onderdeel zijn van het leefgebied van vleermuizen, eekhoorn en marterachtigen. In de directe omgeving is meer dan afdoende foerageergelegenheid voorhanden om naar uit te wijken. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

Figuur 6: projectgebied en omgeving.

5.2 VOGELS

Bureaustudie

Zoals eerder vermeld richt het onderzoek zich met name op de mogelijke aanwezigheid van nesten van broedvogels waarvan het nest het gehele jaar is beschermd. Op grond van de bureaustudie zijn er geen nestgelegenheden te verwachten van deze broedvogels (zie bijlage 2).

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek werd duidelijk dat er geen verblijfplaatsen van vogels zijn met een jaarrond beschermde status.

Advies

Omdat er geen beschermde soort te verwachten is en deze geen negatieve effecten zal ondervinden van de ingreep, kan volstaan worden met de zorgplicht. Hierbij de kanttekening dat het dak dienst doet als broedplaats voor scholeksters en er in het pand nesten van stadsduiven zijn aangetroffen. Er dient dus rekening gehouden te worden met het feit dat deze tijdens het broeden beschermd zijn. Eventuele ingrepen zullen dan ook na het broedseizoen van deze vogels plaats mogen vinden.

5.3 VAATPLANTEN

Bureaustudie

Uit de bureaustudie kwam naar voren dat er in de direct omgeving diverse beschermde soorten aanwezig zouden kunnen zijn:

- Drijvende waterweegbree

Veldonderzoek

Het veldwerk maakte duidelijk dat geen van de beschermde soorten (flora) op het projectgebied aanwezig zal zijn. Beschermde flora heeft doorgaans unieke standplaatsfactoren nodig om tot bloei te komen. Deze zijn niet aanwezig in het projectgebied voor de hierboven genoemde soorten.

Drijvende waterweegbree groeit in uiteenlopende stilstaande of zwak stromende wateren, zoals heide- en veenplassen, duinplassen, meren, afgesloten rivierarmen, laaglandbeken, kanalen, sloten en vijvers. (Weeda, E.J., Westra, R., Westra, Ch. & Westra, T., 1991. Nederlandse oecologische FLORA. Wilde planten en hun relaties 4. IVN, Amsterdam).

Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is, is deze soort uit te sluiten.

Advies

Omdat er geen beschermde soorten te verwachten zijn kan volstaan worden met de zorgplicht.

5.4 REPTIELEN

Bureaustudie

Uit de bureaustudie kwam naar voren dat er in de direct omgeving diverse beschermde soorten aanwezig zouden kunnen zijn:

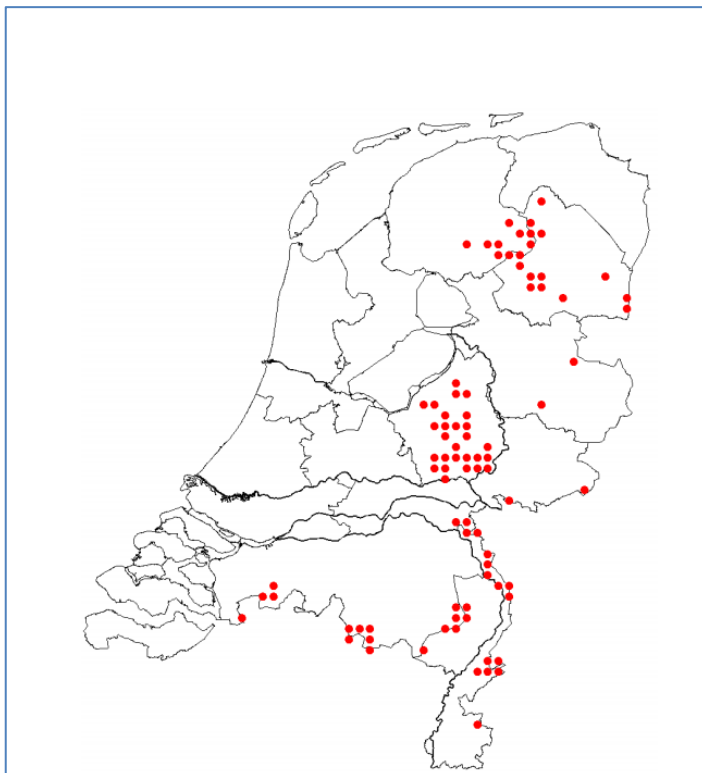
- Gladde slang
- Levendbarende hagedis

Veldonderzoek

In het projectgebied zelf is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig. Gezien de terreingesteldheid van het projectgebied en het gebruik ervan is niet te verwachten dat het projectgebied een rol vervult voor reptielen.

GLADDE SLANG:

In de NDFF is aangegeven dat de gladde slang binnen een straal van 0 tot 1 kilometer aanwezig is. Kijken we echter naar de verspreidingskaart van de gladde slang dan zien we onderstaand beeld. Dichtstbijzijnde populatie is gelegen aan de Kalmthoutse heide (6 km).

De gladde slang komt in Noord-Brabant voor op droge heideterreinen, droge delen van hoogveengebieden en in open bossen en bosranden.

Het plangebied kenmerkt geen van de hier boven genoemde voorwaarden/habitats. Derhalve valt de aanwezigheid van de soort uit te sluiten.

LEVENDBARENDE HAGEDIS:

In de NDFF is aangegeven dat de levendbarende hagedis binnen een straal van 0 tot 1 kilometer aanwezig is.

De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. Ook komt hij voor in wegbermen, dijktafsluitingen, hagen en houtwallen. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. (kennisdocument levendbarende hagedis, versie 1.0, juli 2017).

Het plangebied kenmerkt geen van de hier boven genoemde voorwaarden/habitats. Derhalve valt de aanwezigheid van de soort uit te sluiten.

Advies

Omdat er geen beschermde soorten te verwachten zijn kan volstaan worden met de zorgplicht.

5.5 AMFIBIEËN

Bureaustudie

Uit de bureaustudie is gebleken dat er mogelijk beschermde amfibieën aanwezig zouden kunnen zijn in de directe omgeving van het projectgebied:

- Alpenwatersalamander
- Heikikker
- Kamsalamander
- Knoflookpad
- Meerkikker
- Poelkikker
- Rugstreeppad
- Vinpootsalamander

Veldonderzoek

Het projectgebied vormt een zeer marginaal leefgebied voor algemeen voorkomende amfibieën. Deze zijn licht beschermd. Strikt beschermde amfibiesoorten eisen echter een veel specifiek en stabiel leefgebied dan in het projectgebied aanwezig is. De zwaarder beschermde soorten zijn niet te verwachten.

Voor algemeen voorkomende amfibiesoorten als gewone pad en de bruine kikker geldt een vrijstelling in de provincie Noord-Brabant. Negatieve effecten zijn niet te verwachten op de beschermde amfibiesoorten.

ALPENWATERSALAMANDER:

Alpenwatersalamanders leven binnen een afstand tot 300 a 600 mtr. van oppervlaktewater waarin zij zich voortplanten. (De reptielen en amfibieën van Nederland, KNNV uitgeverij, Jeroen van Delft et al.) Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied, noch binnen een straal van 600 mtr. aanwezig is, valt de aanwezigheid van de alpenwatersalamander uit te sluiten.

HEIKIKKER:

De heikikker is een soort die erg kritisch is ten aanzien van zijn habitat. Het habitat waar de heikikker wordt aangetroffen is in zijn algemeenheid te kenschetsen als schraal, ietwat ruig en vochtig. Het bestaat met name uit heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland, maar ook bos en struweel, alles met een hoge grondwaterstand. Waterhabitat is vaak zuur en relatief voedselarm en bestaat uit ondiep, zonbeschenen water. Heidevennen en wateren op hoog- en laagveen zijn de belangrijkste voortplantingswateren. (kennisdocument heikikker, versie 1.0, juli 2017)

Het plangebied kenmerkt geen van de hier boven genoemde voorwaarden/habitats. Derhalve valt de aanwezigheid van de soort uit te sluiten.

KAMSALAMANDER:

Kamsalamanders komen voor in oude, kleinschalige cultuurlandschappen (figuur 3). Er moet altijd een geschikt voortplantingswater binnen enkele honderden meters, zonder barrières te bereiken zijn.

Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied valt de aanwezigheid van de kamsalamander uit te sluiten.

KNOFLOOKPAD:

Een absolute voorwaarde voor deze (grotendeels ondergronds levende) soort is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. (De reptielen en amfibieën van Nederland, KNNV uitgeverij, Jeroen van Delft et al.)

Gelet op het feit dat er geen open zandplekken aanwezig zijn in het plangebied valt de aanwezigheid van de knoflookpad uit te sluiten.

MEERKIKKER:

De meerkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De meerkikker prefereert rijk begroeide laaglandwateren met een neutrale of zwak-basische pH in een waterrijke omgeving, zoals bijvoorbeeld polders en rivierdalen. De soort is buiten de paartijd meer aan water gebonden dan de andere groene kikkers. . (De reptielen en amfibieën van Nederland, KNNV uitgeverij, Jeroen van Delft et al.)

Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied, noch binnen een straal van 600 mtr. aanwezig is, valt de aanwezigheid van de meerkikker uit te sluiten.

POELKIKKER:

Poelkikkers zijn typische waterkikkers. (kennisdocument poelkikker, versie 1.0, juli 2017)

Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied valt de aanwezigheid van de meerkikker uit te sluiten.

RUGSTREEPPAD:

De rugstreeppad is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er bouw materiaal om onder te schuilen. Maar de rugstreeppad is ook te vinden in meer stabiele gebieden als vennen in heideterreinen en sloten in akker- en graslandgebieden.

(kennisdocument rugstreeppad, versie 1.0, juli 2017)

Het plangebied kenmerkt geen van de hier boven genoemde voorwaarden/habitats. Derhalve valt de aanwezigheid van de soort uit te sluiten.

VINPOOTSALAMANDER:

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen, de heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. . (De reptielen en amfibieën van Nederland, KNNV uitgeverij, Jeroen van Delft et al.)

Gelet op het feit dat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied valt de aanwezigheid van de vinpootsalamander uit te sluiten.

Advies

Omdat er geen beschermde soorten te verwachten zijn kan volstaan worden met de zorgplicht.

5.6 VISSEN

Bureaustudie

Binnen één kilometer in de omgeving van het projectgebied zijn er bij de quickscanhulp geen waarnemingen van beschermde soorten bekend.

Veldonderzoek

In het projectgebied is een geen oppervlaktewater aanwezig. Daardoor is er geen sprake van het aantasten van beschermde vissoorten.

Advies

Omdat er geen beschermde soorten te verwachten zijn kan volstaan worden met de zorgplicht.

5.7 INSECTEN

Bureaustudie

Uit de bureaustudie is gebleken dat er mogelijk beschermde insecten aanwezig zouden kunnen zijn in de directe omgeving van het projectgebied:

- Gevlekte witsnuitlibel

Uit verdere literatuurstudie is naar voren gekomen dat het niet aannemelijk is dat er in het projectgebied beschermde ongewervelden voorkomen.

Veldonderzoek

De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze habitats liggen niet in het projectgebied. Het groen in het projectgebied is te sterk gecultiveerd. Hierdoor is het niet aannemelijk dat er in het projectgebied beschermde ongewervelden voorkomen.

In de NDFF is aangegeven dat de gevlekte witsnuitlibel binnen een straal van 1 tot 5 kilometer aanwezig is.

Gevlekte witsnuitlibellen zijn te vinden bij verlandingszones van laagveenmoerassen (De Nederlands libellen (odonata), Nederlandse vereniging van libellenstudie).

Het plangebied kenmerkt geen van de hier boven genoemde voorwaarden/habitats. Derhalve valt de aanwezigheid van de soort uit te sluiten.

Advies

Omdat er geen beschermde soorten te verwachten zijn kan volstaan worden met de zorgplicht.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 POTENTIES

Het plangebied bestaat uit een tweetal woonhuizen, een loods, bestrating, kleine opstallen, een bomenrij, een siertuin in aanleg, een greppel en een grasveld.

De mogelijkheden voor beschermde natuurwaarden beperken zich tot vleermuizen en kleine marterachtigen.

6.2 MOGELIJKE EFFECTEN

De mogelijkheden voor beschermde natuurwaarden beperken zich tot vleermuizen, eekhoorn en kleine marterachtigen. Gelet op het feit dat het grasveld geen essentieel onderdeel is van het leefgebied van alle drie de soorten en er in de directe omgeving afdoende alternatieven voorhanden zijn, kan geconcludeerd worden dat er geen sprake zal zijn van een negatieve invloed op de gezonde staat van instandhouding van de soortgroepen.

6.3 VERVOLGTRAJECT

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat er geen negatieve effecten op beschermde flora dan wel fauna zijn, anders dan dat er rekening moet worden gehouden met de zorgplicht en het feit dat broedende vogels ontzien moeten worden. De functionaliteit van het plangebied, zoals omschreven in onderstaande hoofdstukken, wordt niet aangetast bij doorgang van de werkzaamheden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- * Bronnen waarnaar in de rapportage niet specifiek is verwezen
- * *Dijk, A.J. van, 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in Proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.*
- * *Janssen, J.A.M. en J.H.J. Schaminée, 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Utrecht.*
- * *Schober, W, 2001. Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden. Tirion Uitgevers, Baarn.*
- * *Voute, A.M., 1991. Vleermuizen. Waanders uitgevers, Zwolle.*
- * *Dietz, von Helversen & Nill, 2007. Vleermuizen, alle soorten van Europa en noordwest Afrika, Tirion Uitgevers, Baarn.*
- * *SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.*
- * *Twisk, van Diepenbeek & J.P. Bekker, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV uitgeverij, Utrecht.*
- * *Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierversamenwerking en*
- * *Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2012, 22 april 2012.*
- * *www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.*
- * *www.vleermuis.net. Het netwerk voor informatie over vleermuizen in Nederland. Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN) van de Zoogdierversamenwerking VZZ, Arnhem.*
- * *Floron, 2011. Atlas van de Nederlandse flora, KNNV Uitgeverij, Utrecht.*
- * *<http://www.verspreidingsatlas.nl>*
- * *www.waarneming.nl*

BIJLAGE 1 JAARROND BESCHERMDE VOGELS

Lijst met vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarrond zijn beschermd, zoals opgesteld door het Ministerie van EL&I en geldend vanaf 26 augustus 2009:

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespandief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

BIJLAGE 2 QUICKSCANHULP

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	0 - 1 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km

Soorten met een provinciale vrijstelling			
soorten die niet in het projectgebied voor zullen komen			
soorten die wel in het gebied voor zouden kunnen komen			